

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci exekúcie oprávneného **M. P.**, bývajúceho v T., proti povinnému **S., B.**, o **námietke povinného proti upovedomeniu o začatí exekúcie**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 4 Er 147/2007, Ex 66/2007, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 27. júna 2007, sp. zn. 4 Er 147/2007, Ex 66/2007, takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 27. júna 2007 č.k. 4 Er 147/2007-30, Ex 66/2007 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I uznesením z 27. júna 2007, č.k. 4 Er 147/2007-30, Ex 66/2007, zamietol námietky povinného proti upovedomeniu o začatí exekúcie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že nie je v kompetencii súdu v exekučnom konaní posudzovať právoplatné a vykonateľné rozhodnutie *súdu*, k tomuto rozhodnutiu mal možnosť povinný podať riadny opravný prostriedok a týmto rozhodnutím je exekučný súd viazaný. *Nebolo preukázané*, že po vzniku exekučného titulu *nenastali* okolnosti, ktoré by spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo by bránili jeho vymáhateľnosti a nie sú tu ani iné dôvody, pre ktoré by bola exekúcia neprípustná.

Proti tomuto uzneseniu podal generálny prokurátor Slovenskej republiky na podnet povinného mimoriadne dovolanie a jeho prípustnosť a opodstatnenosť vyvodzoval z nesprávneho právneho posúdenia napadnutého výroku (§ 243e ods. 1 v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Podľa názoru generálneho prokurátora okresný súd nerešpektoval ustanovenia § 1 až 3 Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.), ako ani ustanovenia § 103 O.s.p., § 251 ods. 4 veta prvá O.s.p.

a následne ustanovenia § 41 ods. 1, § 44 ods. 2, § 50 ods. 1 a § 50 ods. 5 Exekučného poriadku (ExPor.). Zdôraznil, že rozhodnutie pozemkového úradu, ktoré priznáva právo na náhradu k pozemkom, vydané podľa zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom, nie je riadnym exekučným titulom, pretože nespĺňa predpoklady materiálnej vykonateľnosti rozhodnutia, a to vymedzenie rozsahu a obsahu plnenia, neurčuje konkrétnu formu náhrady, ani lehotu na plnenie. Orgán verejnej správy ním len rozhoduje o tom, či osoba, ktorá si uplatnila nárok na navrátenie vlastníctva, spĺňa zákonné podmienky pre priznanie reštitučného nároku. Ak si oprávnená osoba uplatní svoje právo na poskytnutie konkrétnej náhrady u povinnej osoby, vznikne medzi nimi záväzkový vzťah v zmysle § 488 Občianskeho zákonníka (O.z.). V prípade, že by S. svoju povinnosť – poskytnutie náhrady bezdôvodne odmietal alebo bol nečinný, bola by oprávnenej osobe k dispozícii žaloba v zmysle § 80 písm. b/ O.s.p. Až na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku súdu vydaného v takomto konaní by bolo možné vykonať exekúciu. Existenciu vykonateľného exekučného titulu je súd povinný skúmať od doručenia žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ako i v každom štádiu konania.

Oprávnený vo svojom vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora Slovenskej republiky žiadal, aby ho Najvyšší súd Slovenskej republiky zamietol.

Povinný sa pripojil k návrhu generálneho prokurátora a žiadal zrušiť rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.), po zistení, že mimoriadne dovolanie podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu účastníka konania (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) v rozsahu podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 41 ods. 2 písm. f/ ExPor. možno exekúciu podľa Exekučného poriadku vykonať aj na podklade vykonateľných rozhodnutí orgánov verejnej správy a územnej samosprávy vrátane blokov na pokutu nezaplatenú na mieste.

Z citovaného ustanovenia Exekučného poriadku nemožno vyvodzovať, že každé rozhodnutie orgánu verejnej správy sa považuje za exekučný titul. Ako to vyplýva aj zo spojenia „vykonateľných rozhodnutí“, exekučným titulom je iba také rozhodnutie, ktoré je vykonateľné a ktoré ukladá určitú povinnosť. Exekučným titulom nie sú napríklad rozhodnutia o určení, či tu právo alebo právny vzťah je, alebo nie je alebo rozhodnutia o osobnom stave. V prípade rozhodnutí o osobnom stave sa rozhodnutie stáva účinným voči všetkým momentom právoplatnosti. Rozhodnutie pozemkového úradu podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. má povahu tzv. statusového deklaratórneho rozhodnutia, ktorým oprávnený orgán verejnej správy autoritatívne potvrdzuje, že daná osoba je oprávnenou osobou v zmysle § 2 zákona č. 503/2003 Z.z. a spĺňa podmienku § 3 zákona č. 503/2003 Z.z., a teda je nositeľom ďalších práv viažucich sa na toto postavenie. Priamo z jeho obsahu nevyplýva pre oprávnenú osobu vymáhateľné právo na konkrétne plnenie, určené druhom plnenia, jeho rozsahom a lehotou na plnenie. Nie je teda riadnym exekučným titulom, ako správne namietal povinný a aj generálny prokurátor, pretože z neho žiadnemu subjektu nevyplýva určitá povinnosť plniť v ustanovenej lehote.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 ExPor. súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Súdy v praxi skúmajú podmienky konania exekučného konania najmä pri preskúmaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, pri podaných námietkach proti exekúcii alebo návrhu na zastavenie exekúcie, a to jednak osobitné podmienky podľa Exekučného poriadku, ako aj všeobecné podmienky konania vyplývajúce z Občianskeho súdneho poriadku. Medzi základné osobitné podmienky exekučného konania patria existencia vykonateľného exekučného titulu, návrh na jeho vykonanie podaný oprávneným a povinným. Súd môže zároveň skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky

materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti, môže exekúciu aj bez návrhu zastaviť. Povinné procesne primerane reagovať sú sudy aj v prípade, že zistia inú vadu podmienok konania (strata spôsobilosti byť účastníkom konania).

Okresný súd Bratislava I pochybil, keď v konaní o námietkach proti exekúcii povinného uzavrel, že vykonávané rozhodnutie pozemkového úradu je riadnym, právoplatným a vykonateľným exekučným titulom. Z odôvodnenia mimoriadnym dovolaním napadnutého rozhodnutia okresného súdu navyše nie je zrejmé, či sa súd vôbec zaoberal aj otázkou (materiálnej) vykonateľnosti rozhodnutia pozemkového úradu vydaného v zmysle § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z., teda, či výrok rozhodnutia ukladá v rozhodnutí označenému povinnému povinnosť určitého plnenia. Túto svoju povinnosť súd zanedbal už pri preskúmvaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 ods. 1 ExPor.).

Uvedeným postupom okresný súd zaťažil konanie vadou spočívajúcou v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.), a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 veta prvá O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. októbra 2009

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: